

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľky: **I.**, bytom T. (predtým R.), proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa - ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2Sd 68/2011-28 zo dňa 14. decembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2Sd 68/2011-28 zo dňa 14. decembra 2011 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. X. zo dňa 9.11.2010, ktorým odporkyňa podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad, zo dňa 24.9.2010, nie je invalidná, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľky bol niekoľkokrát posudzovaný posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne pobočky v Poprade, ako aj ústredia so sídlom v Poprade a Prešove a zakaždým dospeli k záveru, že navrhovateľka nie je invalidná, pretože nedosahuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 35 % a táto zodpovedá súčasnému zdravotnému stavu navrhovateľky s poukazom na všetky odborné nálezy, ktoré boli navrhovateľkou predložené k opravnému prostriedku pri podaní odvolania, ako aj v priebehu konania na krajskom súde. Podľa názoru krajského súdu sú závery posudkových lekárov logické, vychádzajú z komplexného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky s poukazom k miere poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľky na základe predložených odborných vyšetrení a nálezov, a preto rozhodnutie odporkyne ako vecne správne a zákonné potvrdil.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie v plnom rozsahu. Zároveň žiadala o opakované prešetrenie jej zdravotného stavu na základe čoho žiadala o invalidný dôchodok.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že navrhovateľka v odvolaní neuviedla dôvody, pre ktoré podala odvolanie, neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov a ktoré by prijatý záver v posudkoch spochybnili alebo vyvrátili. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia vykonávajú posudkoví lekári sociálneho poistenia, a to na účely správneho ako aj súdneho konania. K žiadosti navrhovateľky o ďalšie vyšetrenia, poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania. Skutkové okolnosti, ktoré sa týkajú rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli podľa odporkyne dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi, z hľadiska skutkového sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a v záveroch sa zhodujú. Navrhovateľka nepreukázala, že by bol jej zdravotný stav zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a nárok na invalidný dôchodok jej nevznikol. Odporkyňa vyhodnotila závery napadnutého rozhodnutia krajského súdu za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, a preto navrhovala rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo,

odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10.7.2012 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľky bol na základe jej žiadosti prvýkrát posúdený lekárom Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad 30.10.2009. Dospel k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným obmedzením, Kapitola XV-E-3-b a miera jej poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 20 %.

Následne bolo vydané rozhodnutie č. X z 18.11.2009, ktorým bola žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zamietnutá. Navrhovateľka podala návrh na preskúmanie tohto rozhodnutia. Jej zdravotný stav bol preto znova posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad, a to 20.1.2010. Posudkový lekár zotrval na odbornom posudku o invalidite v plnom rozsahu tak, ako to bolo uvedené v lekárskej správe zo dňa 30.10.2009 a spisový materiál bol odstúpený Ústrediu Sociálnej poisťovne na ďalšie konanie.

Dňa 4.3.2010 bol Sociálnou poisťovňou, ústredie vypracovaný ďalší odborný posudok, z ktorého vyplýva, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, s miernym funkčným obmedzením, a prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu a obmedzením pohyblivosti, Kapitola XV, oddiel E, položka 3b a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 35 %.

Krajský súd v Prešove svojím rozhodnutím č. k. 3Sd/17/2010-11 z 13.4.2010 zrušil rozhodnutie odporkyne zo dňa 18.11.2009 č. X a vrátil jej vec na ďalšie konanie a to z dôvodu, že posudkový lekár sa nedostatočne vypořádali s inými zdravotnými postihnutiami navrhovateľky.

Na základe uvedeného rozsudku bola navrhovateľka znova posúdená posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia dňa 24.9.2010. Vyplýva z neho, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, s miernym funkčným obmedzením, a prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu a obmedzením pohyblivosti, Kapitola XV, oddiel E, položka 3b a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 35 %. Posudkový lekár sa v celkovom posudku vysporiadal a vyhodnotil aj iné zdravotné postihnutia a dospel k záveru, že sumárne foniatrické, infektologické a endokrinologické vyšetrenia v svojej podstate nedokumentujú tak závažný zdravotný stav, a to ani v sumárnom poňatí, aby odôvodňovali navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, aj z pohľadu pracovného zaradenia posudzovanej.

Na základe uvedenej lekárskej správy bolo Sociálnou poisťovňou, ústredie vydané dňa 9.11.2010 rozhodnutie č. X.X. ktorým zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok, nakoľko podľa posudku nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľka sa proti uvedenému rozhodnutiu odvolala. Jej

zdravotný stav bol preto znova posúdený Sociálnou poisťovňou, pobočkou Poprad dňa 4.3.2011 so záverom, že na základe doložených odborných vyšetrení nedošlo v dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave k takému zhoršeniu zdravotného stavu, ktorý by odôvodňoval zmenu posudku z 24.9.2010. Spisový materiál bol následne odstúpený Ústrediu Sociálnej poisťovne na ďalšie konanie.

Dňa 10.6.2011 bol posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie vyhotovený ďalší posudok, z ktorého vyplýva, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, s miernym funkčným obmedzením, a prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu a obmedzením pohyblivosti, Kapitola XV, oddiel E, položka 3b a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 35 %. Posudkový lekár v celkovom posudku uviedol, že doplnujúce ochorenia, ktoré sú uvedené ako iné zdravotné postihnutia (chronický zápal hrtana, znížená činnosť štítnej žľazy na substitučnej liečbe, kompenzovaná a synkopálne stavy) neodôvodňujú svojou závažnosťou navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Podľa pracovnej anamnézy ukončila navrhovateľka SOU textilné, odbor krajčírka, s nadstavbovým štúdiom o odbore ekonomika, manažér a práca s počítačovými programami, a podľa posudkového lekára výkon prác tohto typu plne zodpovedá možnostiam posudzovanej, nakoľko môže vykonávať práce v suchom a teplom prostredí, so striedaním polôh, nemusí dvíhať ťažké bremená, ani zotrvať dlhodobo v jednej polohe.

Odvolačný súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250l a nasl. OSP dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je vecne správne a zákonné.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskejších nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľka udávala, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovelo.

Navrhovateľka nepredložila v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Neuviedla nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, ktoré však nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľky zhoršil, nič jej nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jej zdravotného stavu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovelo. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. júla 2012

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová